

Ljudmiljö avgörande för blinda och hörselskadade

Ljudmiljöcentrum vid Lunds universitet arrangerar den 19 maj ett symposium om ljudmiljöns betydelse för syn- och hörselskadade. Sara Backström Lindeberg och Ann-Charlotte Larson är rådgivare på Specialpedagogiska skolmyndigheten i frågor som rör blinda och synskadade och har publicerat en forsknings- och utvecklingsrapport som presenterades i maj förra året.

De kommer att berätta om hur det är att vara helt blind och orientera sig med hjälp av enbart ljud, i en föreläsning som varvas med praktiska övningar där deltagarna får prova på att använda ljud utan att se.

Mats E Nilsson är professor i psykologi vid Stockholms universitet och driver ett speciellt forskningsprojekt om ekolokalisering "Ecolocalisation of visually handicapped people" – om förmågan att orientera sig med hjälp av ljud – en förmåga som finns hos både människor och djur. Han har även lång erfarenhet av forskning om ljudmiljö och hälsa. Synsvaga och blinda har mycket gemensamt med hörselskadade i sina behov av funktionella ljudmiljöer och detta kommer att belysas av audiologen Anders Jönsson vid LU som kommer att tala om frågeställningar om ljudmiljöer och hörselnedsättning.

Lokal: Segerfalksalen, BMC, Lund 9:15 – 12:30. Hörslina finns

Symposiet är kostnadsfritt och Ljudmiljöcentrum bjuder på fika! Alla välkomna!!

Föranmälan per epost till projektledare@ljudcentrum.lu.se. Märk ämnesraden "19 maj"

Medverkande:

Mats E Nilsson professor i psykologi, sthlm universitet
Sara Backström Lindeberg, rapportförfattare och rådgivare,
Ann-Charlotte Larson, specialpedagogiska skolmyndigheten
Anders Jönsson, civ. ing. - teknisk audiologi

Forskningsrapporten ”Med ljudet som omvärld”

Forsknings- och utvecklingsrapporten ”Med ljudet som omvärld” ger en unik inblick i hur elever med blindhet beskriver skolans olika ljudmiljöer och hur dessa skapar skiftande förutsättningar för lärande och delaktighet. Ljudmiljön är avgörande för både inläringen och det sociala samspelet. Rapporten behandlar hur elever med blindhet i grund- och gymnasieskolan använder sig av ljud i olika situationer under skoldagen för att förstå och få tillgång till både sociala och pedagogiska sammanhang. Här lyfts, kanske för första gången i pedagogisk forskning, ljudmiljöns avgörande roll i skolan för elever med synnedsättning ur deras eget perspektiv. ”Det är ljudet jag går på. För man fångar ju allting på det sättet. Låt oss kalla det en ljudradar, alltså medvetandet som man har omkring sig”, säger Daniel, 18 år.

– En tillgänglig ljudmiljö är en förutsättning för delaktighet. Det är ett känt faktum när det gäller elever med hörselnedsättning. Men ljudmiljön har en enormt stor betydelse även för elever med synnedsättning, betonar Sara Backström Lindeberg, som också är författare till rapporten. Forskning och erfarenhet visar att social delaktighet för elever med synnedsättning i skolmiljön är bekymmersam. Resultaten i denna studie pekar på att otillgänglig ljudmiljö kan vara en bidragande orsak till utanförskap och marginalisering.

Att elever med synnedsättning använder sin hörsel kan tyckas självklart. Men hur? När blir det för mycket ljud, när konkurrerar ljudinformation, och när räcker ljudet inte till? Hur ska elever som inte ser kunna hänga med i det sociala samspelet under skoldagen? Hur kan vi förstå och stötta eleverna på bästa sätt för att undvika marginalisering och ensamhet?

För elever med blindhet är det just ljuden som gör det möjligt att förstå vad som händer runt omkring, uppfatta rummet, förstå andras reaktioner, vad andra gör och vem som är vem. Även i undervisningssituationer är det som sägs och hörs avgörande. Men vilken information får eleven med blindhet i klassrummet? Vad kan ord förmedla och vad måste finnas i skrift och bild? Hur kan läraren verbalisera och syntolka utan att informationen blir fragmentarisk?

– Vi behöver mer kunskap om ljudets betydelse i alla situationer i skolan, både sociala och pedagogiska. Vi måste fokusera mer på ljud och sätta oss in i hur eleverna upplever sin omvärld.

Rapporten bygger på en masterstudie från 2014 med titeln [Auditivt fokus](#) – Om ljudmiljö och delaktighet för elever med synnedsättning. Den kan laddas ned och beställas på Specialpedagogiska Skolmyndighetens webbshop www.webbshop.spsm.se

**Sound Environment Center
at Lund University
-Ljudmiljöcentrum-
www.ljudcentrum.lu.se**

Box 117 22100 Lund, 046 2220946

